

Навчальна програма «Мистецтво 8 клас» НУШ

Розроблена на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883) до підручника інтегрованого курсу для 8 класу закладів загальної середньої освіти «Мистецтво 7 клас». Автор Кондратова Л.Г. Рік видання 2024.

Тематична структура програми інтегрованого курсу «Мистецтво» (8клас)

35 годин на рік (1 година на тиждень)

Очікуванні результати навчання	Зміст навчального предмета і Інтегрованого курсу	Дата	Види навчальної діяльності
Розділ 1 Подорож мистецтвом минулих епох			
Мистецька грамотність 1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва <i>Пояснює особливості художньої мови</i> творів різних видів, жанрів, стилів і напрямів мистецтва, розрізняє спільне та відмінне у трактуванні однієї теми/сюжету засобами різних видів і стилів мистецтва, виявляє характерні особливості твору мистецтва, наводить приклади зі знайомих творів за характерними ознаками, визначає окремі характерні ознаки певного виду, жанру в новому для себе творі, виявляє стильові особливості твору мистецтва, наводить приклади зі знайомих творів за стильовими ознаками, визначає окремі характерні ознаки певного стилю в новому для себе творі. <i>Наводить приклади, порівнює твори</i> , засоби художньої виразності різних видів, жанрів, стилів мистецтва; розрізняє засоби виразності мистецтва, встановлює зв'язки між народним і професійним мистецтвом. <i>Орієнтується в стильових особливостях мистецтва</i> різних епох минулого, виявляє обізнаність у мистецтві античного, візантійського, романського, готичного стилів та стилю епохи Відродження. Пізнання особливостей розвитку стилів минулих століть у мистецтві України. Орієнтується в поняттях стиль, стильові особливості творів, у теорії мистецтв стилів минулих епох. В особливостях архітектури, скульптури, живопису, музичного, театрального та декоративного мистецтва, моди, дизайну інтер'єру античного, візантійського, романського, готичного стилів та стилю епохи Відродження. Наводить приклади, порівнює твори, засоби художньої	Тема 1 «Античний стиль» 1.Стиль у мистецтві.Стилі та напрями мистецтва минулих епох 2.Античний стиль в мистецтві 3.У світі античності (Особливості розвитку архітектури,скульптури,живопису, театрального,декоративного та музичного мистецтва Давньої Греції й Давнього Риму) 4.Вітчизняні пам'ятки античної культури (Мистецтво та культура грецьких міст Причорномор'я). Тема 2 «Мистецтво Середньовіччя» 5.Візантійський стиль (Історія розвитку епохи мистецтва Візантії) 6.Мистецтво Візантійської імперії 7.Романський стиль 8.Романське мистецтво 9.Готичний стиль		Оволодіння основами мистецької грамотності. Знайомство з історією розвитку мистецтва минулих століть: античного, візантійського, романського, готичного стилів та стилю епохи Відродження. Знайомство з творчістю митців, прикладами утілення стильових ознак у творах архітектури, скульптури, живопису, музичного та декоративного й театрального мистецтва минулих епох. Шедеври мистецтва різних стилів минулих епох. Оволодіння теорією мистецтв античного, візантійського, романського, готичного стилів та стилю епохи Відродження. Пізнання теорії мистецтв (за необхідністю для мистецької діяльності). Участь у бесідах, обговореннях, читання мистецького тексту, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок для здійснення досліджень під керівництвом вчителя.

виразності в шедеврах мистецтва античного, візантійського, романського, готичного стилів та стилю епохи Відродження, встановлює зв'язки мистецтва минулих епох із сучасними мистецькими тенденціями Мистецька діяльність 2.Художньо-образне, соціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва <i>Сприймає твори мистецтва,</i> інтерпретує твори вербально і залучає невербальні засоби. Виокремлює виразні засоби у творах різних видів, жанрів та стилів мистецтва для пояснення власного враження та висловлює власне ставлення до творів мистецтва. Застосовує у процесі вербальної інтерпретації відповідну термінологію, інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів (напрямів тощо) мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше. Пояснює цінності, закладені в художньому творі, та коментує своє ставлення до них, реалізує художні ідеї/задуми в різних видах і жанрах та стилях мистецтва, демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння, творчі уміння з образотворчої мистецької діяльності для реалізації творчого задуму. Реалізує художні ідеї/задуми в різних видах, жанрах і стилях мистецтва, демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму, опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань у мистецькій діяльності, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою діяльністю, імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо) художніми засобами (зокрема цифровими) для реалізації мистецької ідеї, пропонує різні варіанти втілення, самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації. Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо), опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою мистецькою діяльністю. Виконує пісні/обробки народних пісень; бере участь у виконавській творчості. Самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації, імпровізує, поєднує різні засоби та способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення в образотворчій діяльності, опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи серед них ті, що є викликом, застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання та уміння з	10.Готичне мистецтво 11.Вітчизняні пам'ятки мистецтва Середньовіччя Тема 3 «Епоха Ренесансу» 12.Епоха Ренесансу.(Мистецтво епохи Відродження,тенденції, мистецькі традиції) 13.Живопис Ренесансу 14.Музичне, театральне та декоративно-ужиткове мистецтво епохи Ренесансу 15.Вітчизняні архітектурні пам'ятки епохи Ренесансу 16.Узагальнення знань.Мистецтво в культурі минулого	Сприймання, інтерпретація творів мистецтва різних епох, стилів і напрямів, здійснення аналізу, інтерпретації та критичного оцінювання творів мистецтва. Виконання пісень (в тому числі й народних та їхніх обробок) хором, соло, ансамблем, формування навичок і набуття досвіду та здійснення вокальної (мелодійної), інструментальної ритмічної імпровізації. Театралізована творчість, ігрова діяльність, участь у створенні мистецьких проєктів. Проєктна мистецька діяльність, виконання творчих вправ, дослідницьких та пошукових завдань. Виконання творчих завдань з архітектури, скульптури, живопису, театрального музичного та декоративного мистецтва, мистецтва дизайну.
---	---	---

інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму. Демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння, творчу майстерність для реалізації творчого задуму. Реалізує ідеї самостійно або в групі, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використовує знання та уміння з інших освітніх галузей, наводить приклади синтезу мистецтв, використовує етномотиви у власній творчості. Спостерігає, досліджує довкілля, використовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва, бере участь в образотворчій діяльності, використовує різні техніки виконання завдань та бере активну участь у проєктній діяльності. Мистецька комунікація 3.Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту <i>Критично оцінює</i> власні досягнення за обраними критеріями, визначає способи вдосконалення вмінь, аналізує власний творчий розвиток, оцінює свої сильні та слабкі сторони в мистецькій творчості, характеризує причини труднощів, усвідомлено самовдосконалюється. <i>Демонструє створене</i>, реагує на інформацію та аналіз від інших осіб, аргументує і може дискутувати, відстоюючи свою позицію у власній творчій діяльності, цілісно представляє та обґрунтовує задум/ідею. <i>Пояснює свої бажання</i> і можливості у творчості, розуміє власні сильні сторони, враховує свої досягнення під час самопрезентації, конструктивно сприймає критику вчителя чи інших осіб, аналізує помилки з метою самовдосконалення. <i>Обирає цифрові технології</i> для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами, демонструє наполегливість у досягненні мети, зокрема реалізації власних ідей. Оцінює власні мистецькі здобутки та власну творчість; демонструє свої досягнення, презентує результати власної творчості публічно. <i>Взаємодіє з іншими особами</i> через мистецтво, бере участь у мистецьких і дослідницьких проєктах, долучається до мистецьких заходів; регулює мистецтва; пояснює свої вподобання. Створює мистецький медіатекст у процесі художньої комунікації, поширює простий мистецький медіатекст під керівництвом учителя або інших осіб. власний емоційний стан засобами 4.Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації <i>Створює, обробляє та поширює</i> мистецький медіатекст, де, зокрема, поєднано кілька видів медіа; самостійно застосовує способ			Здійснення мистецької комунікації через пізнання себе у взаємодії з різноманітними мистецькими об'єктами на основі оцінювання власних мистецьких здобутків в різних стилях мистецтва; розвиток емоційного інтелекту, використання інформаційного середовища власній творчості та художній комунікації. Робота з мистецьким медіатекстом для художнього самовираження, творчого задуму.
---	--	--	---

художньої комунікації відповідно до форми передавання інформації, обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум та обґрунтувати вибір. Самостійно шукає та добирає аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання, самостійно впорядковує дібрані матеріали, розрізняє первинні та вторинні джерела інформації для власного художнього пізнання і здобуття знань про мистецтво. Визначає функції знаків охорони авторського права, дотримується авторського права, знає, для чого існують вільні ліцензії, виявляє і з урахуванням відповідальності використовує ліцензований/ авторський продукт, зокрема у власній мистецькій діяльності.			
Розділ 2 У світі мистецтва минулих епох			
Мистецька грамотність 1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва Пояснює особливості художньої мови творів різних видів, жанрів, стилів та напрямів мистецтва в мистецьких явищах, розрізняє спільне та відмінне у трактуванні однієї теми/сюжету засобами різних видів мистецтва, виявляє характерні особливості сучасних творів мистецтва, наводить приклади зі знайомих творів за характерними ознаками, визначає окремі характерні ознаки певного виду, жанру, стилю в новому для себе творі, спостерігає, досліджує навколишнє середовище, стежить за мистецькими подіями, явищами, фіксує ідеї для творчості. Наводить приклади, порівнює твори, засоби художньої виразності різних видів, жанрів, стилів мистецтва; розрізняє засоби виразності різних видів та стилів мистецтва, встановлює зв'язки між мистецтвом минулого і сучасного. Орієнтується в мистецьких стилях, сучасних тенденціях мистецтва, виявляє обізнаність у мистецтві, мистецьких явищах та наводить приклади. Реалізує художні ідеї/задуми в різних видах, жанрах, стилях та напрямках мистецтва, демонструє музичні, мистецькі, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму, опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань у мистецькій діяльності, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою діяльністю, імпровізує (експериментує, поєднує, візуалізує тощо) художніми засобами (зокрема цифровими) для реалізації мистецької ідеї, пропонує різні варіанти втілення, самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації. Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями,	Тема 4 «Бароко. Рококо» 17.Стиль бароко 18.Мистецтво бароко 19.Музичне і театральне мистецтво бароко 20.Стиль рококо 21.Живописне,музичне і театральне мистецтво рококо 22.Бароко і рококо в українському мистецтві Тема 5 «Стиль класицизм» 23.Стиль класицизм 24.Живопис і мода класицизму 25.Музика і театр епохи класицизму 26 Українські пам'ятки класицизму Тема 6 «Романтизм. Реалізм» 27.Стиль романтизм 28.Стиль романтизм у живописі 29.Стиль романтизм у музиці, театрі й моді 30. Стиль реалізм		Оволодіння засобами художньої виразності, характерними ознаками різних стилів та напрямів мистецтва минулого. Пізнання мистецької грамоти, теорія мистецтва (за необхідністю для мистецької діяльності). Участь у бесідах, обговореннях, читання мистецького тексту, робота з підручником, самостійна пошукова діяльність, початкові етапи з набуття навичок здійснення досліджень під керівництвом вчителя, використання цифрових технологій та медіатекстів

формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо), опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою мистецькою діяльністю. Орієнтується в поняттях стилів мистецтва, знає історію розвитку стилів мистецтва минулого. Наводить приклади, порівнює твори, засоби художньої виразності в мистецтві минулого та встановлює зв'язки з творами мистецтва минулого та сучасними мистецькими тенденціями. Мистецька діяльність 2.Художньо-образне, соціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва <i>Сприймає твори різних видів, жанрів та стилів мистецтва, інтерпретує твори вербально і залучає невербальні засоби. Виокремлює виразні засоби у творах різних видів, жанрів та стилів мистецтва для пояснення власного враження та висловлює власне ставлення до творів мистецтва. Застосовує у процесі вербальної інтерпретації відповідну термінологію, спостерігає, досліджує навколишнє середовище, стежить за мистецькими подіями, явищами, фіксує ідеї для творчості.</i> <i>Пояснює цінності, закладені в художньому творі, та коментує своє ставлення до них, реалізує художні ідеї/задуми в різних видах і жанрах мистецтва, демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму, розрізняє стилі у різних видах мистецтва; виконує ескізи, композиції, театралізації; застосовує знання і вміння щодо стилів і напрямів мистецтва у художньо-творчій діяльності, при виконанні індивідуальних і групових проєктів, застосовує спеціальну термінологію в процесі міжособистісного спілкування, спостерігає, досліджує навколишнє середовище, стежить за мистецькими подіями, явищами, фіксує ідеї для творчості.</i> <i>Реалізує художні ідеї/задуми в різних видах і жанрах мистецтва, демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму, опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою діяльністю.</i> <i>Створює зображення під час експерименту з кольорами, лініями, формами тощо (графічні, живописні, пластичні, анімаційні, відео тощо), опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є викликом, новою мистецькою діяльністю.</i> <i>Самостійно обирає вид художньої діяльності для імпровізації, імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення, опановує окремі нові прийоми роботи під час виконання творчих завдань, обираючи з-поміж них ті, що є</i>	31.Стиль реалізм у живописі, музиці й театральному мистецтві 32.Романтизм і реалізм в українському мистецтві 33.Романтизм та реалізм у світовій культурі 34.Зустрілися стилі в мистецтві 35.Віртуальна мандрівка до музеїв світу. Узагальнення знань.	Сприймання, інтерпретація музичних творів джазової, рок та популярної музики. Аналіз, інтерпретації та критичне оцінювання змісту, тем/сюжетів, особливостей засобів виразності, авторської пісні, творів електронної музики, творів хореографії. Сприймання особливостей художніх образів творів, характерних ознак інструментальних, вокальних, сучасних творів музичного мистецтва. Виконання сучасних та народних пісень, а також їхніх обробок (хором, соло, ансамблем), набуття досвіду здійснення вокальної (мелодійної) та ритмічної імпровізації. Музикування, створення музичного супроводу, інструментальної ритмічної імпровізації. Виконання пластичних рухів під музику, пластична імпровізація. Театралізована творчість, ігрова діяльність, участь у створенні мистецьких проєктів, використання інформаційного середовища власній творчості та художній комунікації. Робота з мистецьким медіатекстом для художнього самовираження, творчого задуму.
---	---	--

викликом. Демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму. Реалізує ідеї самостійно або в групі, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використовує знання та уміння з інших освітніх галузей. Спостерігає, досліджує довкілля, застосовує результати спостережень у мистецькій діяльності: музикування, пластичні рухи, використовує художню літературу для створення власних творів мистецтва, бере участь у проєктній діяльності. Мистецька комунікація 3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту Критично оцінює власні досягнення за обраними критеріями, визначає способи вдосконалення вмінь, аналізує власний творчий розвиток, оцінює свої сильні та слабкі сторони в мистецькій творчості, характеризує причини труднощів, усвідомлено самовдосконалюється. Демонструє створене, реагує на інформацію та аналіз від інших осіб, аргументує і може дискутувати, відстоюючи свою позицію у власній творчій діяльності, цілісно представляє та обґрунтовує задум/ідею. Пояснює свої бажання та можливості у творчості, розуміє власні сильні сторони, враховує свої досягнення під час самопрезентації, конструктивно сприймає критику вчителя чи інших осіб, аналізує помилки з метою самовдосконалення. Обирає цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами, демонструє наполегливість у досягненні мети, зокрема реалізації власних ідей. Оцінює власні мистецькі здобутки та свою творчість; демонструє власні досягнення, презентує результати своєї творчості публічно. Взаємодіє з іншими особами через мистецтво, бере участь у мистецьких і дослідницьких проєктах, долучається до мистецьких заходів; регулює власний емоційний стан засобами мистецтва; пояснює свої вподобання. Створює мистецький медіатекст у процесі художньої комунікації, поширює простий мистецький медіатекст під керівництвом учителя або інших осіб. 4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації Створює, обробляє та поширює мистецький медіатекст, де, зокрема, поєднано кілька видів медіа; самостійно застосовує спосіб художньої комунікації відповідно до форми передавання інформації, обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум та			
--	--	--	--

обґрунтувати вибір. <i>Самостійно</i> <i>шукає</i> і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні та текстові матеріали з різних джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання, самостійно впорядковує дібрані матеріали, розрізняє первинні й вторинні джерела інформації для власного художнього пізнання та здобуття знань про мистецтво. Визначає функції знаків охорони авторського права, дотримується авторського права, знає, для чого існують вільні ліцензії, виявляє та з урахуванням відповідальності використовує ліцензований/ авторський продукт, зокрема у власній мистецькій діяльності.			

Критерії оцінювання

результатів навчання здобувачів освіти (5-9 класи НУШ) відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, рекомендовані МОН (наказ №1093, від 02.08.2024)

МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

		Галузеві критерії	
Бал	Група 1. Дізнання мистецтва, художнє мислення	Група 2. Художньо-творча діяльність, мистецька комунікація	Група 3. Емоційний досвід, художньо-естетичне ставлення
1	Учень /учениця: описує твір за зразком чи за допомогою запитань вчи часткові відповіді на прості запитання за змістом поч побаченого, припускається помилок	Учень /учениця: виконує частину завдань за поданим зразком лише з допомогою вчителя	Учень /учениця: виявляє емоційність (словами/рухами) під час сприймання певних творів мистецтва та/або мистецької діяльності лише в окремих ситуаціях
2	Учень /учениця: описує твір за зразком чи за допомогою запитань вчителя, дає часткові відповіді на прості запитання за змістом почут побаченого, припускається незначних помилок	Учень /учениця: виконує частину завдань за поданим зразком з допомогою вчителя	Учень /учениця: виявляє емоційність під час сприймання певних творів мистецтва та/або мистецької діяльності, використовує прості однотипні фрази
3	Учень /учениця: описує твір за зразком чи за допомогою запитань вчителя, дає відповіді на прості запитання за змістом почутого / побаченого, припускається незначних помилок	Учень /учениця: виконує завдання за поданим зразком переважно з допомогою вчителя	Учень /учениця: виявляє емоційність під час сприймання творів мистецтва та/або мистецької діяльності, користується простими фразами/ реченнями
4	Учень /учениця: описує (під керівництвом вчителя) твір/явище мистецтва, може пояснити окремі поняття/терміни; комунікує з іншими щодо мистецтва за допомогою вчителя, використовує прості однотипні фрази	Учень /учениця: виконує завдання за зразком під постійним керівництвом учителя; ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя; періодично долучається до колективної мистецької діяльності, розуміє обов'язки в групі;	Учень /учениця: називає за запропонованим переліком та/або допомогою вчителя емоції від сприймання твору мистецтва та/або мистецької діяльності; пояснює за допомогою вчителя власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ мистецької діяльності простими фразами/ реченнями

5	<i>Учень /учениця:</i> описує (під керівництвом вчителя) твір/явище мистецтва, пояснює окремі поняття/терміни, припускається незначних помилок; комунікує з іншими щодо мистецтва переважно за допомогою вчителя, використовує прості однотипні фрази, речення	<i>Учень /учениця:</i> виконує завдання за зразком переважно під керівництвом учителя; ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя; бере участь у колективній мистецькій діяльності, виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі	<i>Учень /учениця:</i> називає за допомогою вчителя емоції від сприймання твору мистецтва та/або мистецької діяльності; пояснює за допомогою вчителя власне емоційне ставлення до твору мистецтва/мистецької діяльності простими реченнями
6	описує (під керівництвом вчителя) твір/ явище мистецтва, пояснює окремі поняття/терміни; комунікує з іншими щодо мистецтва, використовує прості однотипні фрази, речення	<i>Учень / учениця:</i> виконує завдання за зразком, частково потребує керівництва вчителя; застосовує елементи імпровізації/експериментування, ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя; бере участь у колективній мистецькій діяльності, виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі	<i>Учень / учениця;</i> називає емоції переважно за допомогою вчителя від сприймання твору мистецтва та/або мистецької діяльності; пояснює (переважно за допомогою вчителя) власне емоційне ставлення до твору мистецтва/мистецької діяльності
7	<i>Учень /учениця:</i> характеризує твір/явище мистецтва, частково використовує термінологію; наводить деякі приклади зв'язків між мистецтвом і життям бере участь в обговоренні творів мистецтва, висловлює свої думки щодо почутого / побаченого; знаходить з деяких джерел (зокрема цифрових) інформацію про мистецтво	<i>Учень / учениця:</i> самостійно виконує завдання, імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва, обирає способи естетизації середовища; використовує цифрове середовище, але потребує допомоги вчителя; співпрацює з іншими, виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі	<i>Учень /учениця:</i> визначає емоції та переживання (власні та втілені у творах мистецтва); описує власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ художніх образів; вибірково визначає свої уподобання в мистецькій діяльності
8	<i>Учень / учениця:</i> характеризує твір/явище мистецтва, використовує термінологію; наводить приклади зв'язків між мистецтвом і життям; бере участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію;	<i>Учень / учениця:</i> самостійно виконує завдання; імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва, обирає способи естетизації середовища; використовує цифрове середовище, але потребує допомоги вчителя; пояснює необхідність дотримання авторського права	<i>Учень /учениця:</i> визначає емоції та переживання (власні та втілені у творах мистецтва), застосовує твори / види діяльності для поліпшення емоційного стану; описує власне емоційне ставлення до твору мистецтва/художні образи; визначає свої

	знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) інформацію про мистецтво	в процесі художньої комунікації; співпрацює з іншими, виконує частково-пошукові художньо-творчі завдання	уподобання в мистецькій діяльності, визначає свої успіхи в мистецтві
9	<i>Учень/учениця:</i> характеризує твір/явище мистецтва, вільно використовує термінологію, порівнює художні образи з явищами довкілля; наводить переконливі приклади зв'язків між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію;	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання; Імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва, визначає і обирає способи естетизації середовища; використовує цифрові технології для втілення задуму; розуміє важливість дотримання авторського права в процесі художньої комунікації	<i>Учень /учениця:</i> визначає емоції та переживання, вибірково пояснює вплив творів/творчості на власний емоційний стан; застосовує твори / види діяльності для поліпшення емоційного стану; описує власне емоційне ставлення до твору мистецтва/ інтерпретує художні образи; визначає свої
10	<i>Учень /учениця:</i> аналізує/декодує твір/явище мистецтва, вільно застосовує термінологію, порівнює художні образи з явищами довкілля; наводить аргументовані приклади зв'язків між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, вислуховує позицію інших, аргументує власну; самостійно знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) інформацію, виокремлює необхідну, визначає (під керівництвом вчителя) достовірність джерела Інформації	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання; пропонує ідеї (зокрема, для естетизації середовища), застосовує здобуті знання й практичні вміння для їх реалізації, презентує результати власної творчості, пояснює свій задум самостійно використовує інформацію із посиленням на джерело та з дотриманням авторського права; бере участь у художньо-творчій діяльності за власним вибором і вподобанням; взаємодіє в команді	<i>Учень /учениця:</i> описує вплив певного твору/ творчості на власний емоційний стан, інтерпретує художні образи, пояснює ставлення; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, ОЦІНЮЄ свої успіхи в мистецтві

11	<i>Учень /учениця:</i> аналізує/декодує твір/явище мистецтва, вільно застосовує термінологію, порівнює художні образи з явищами довкілля; наводить аргументовані приклади зв'язків між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, вислуховує позицію інших, аргументує власну; самостійно знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) і систематизує інформацію, виокремлює необхідну, визначає достовірність джерела інформації	<i>Учень /учениця:</i> самостійно виконує завдання; пропонує ідеї (зокрема, для естетизації середовища),, реалізує їх самостійно, зокрема з використанням цифрових технологій, міжгалузевих зв'язків; презентує результати власної творчості, пояснює свій задум самостійно використовує інформацію (зокрема цифрову) із посиланням на джерело та з дотриманням авторського права; бере активну участь у художньо-творчій діяльності; конструктивно взаємодіє в команді	<i>Учень /учениця:</i> вирізняє вплив певного твору/ творчості на власний емоційний стан, наводить приклади; інтерпретує художні образи, пояснює ставлення; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, оцінює свої успіхи в мистецтві
12	<i>Учень /учениця:</i> аналізує/декодує твір/явище мистецтва, вільно застосовує термінологію, виявляє характерні ознаки, здійснює аналогії між мистецтвом і життям, між різними видами мистецтва; бере активну участь в обговоренні творів мистецтва, вислуховує позицію інших, аргументує власну; самостійно знаходить з різних джерел (зокрема цифрових) інформацію виокремлює необхідну, систематизує і узагальнює її; визначає і пояснює достовірність джерела інформації	<i>Учень /учениця:</i> обирає відомі способи творення, зокрема медіаформати, виявляє креативність, пропонує ідеї (зокрема, для естетизації середовища), реалізує їх самостійно, зокрема з використанням цифрових технологій, міжгалузевих зв'язків; презентує результати власної творчості, пояснює свій задум самостійно використовує Інформацію (зокрема цифрову) із посиланням на джерело та з дотриманням авторського права;	<i>Учень /учениця:</i> вирізняє вплив певного твору/ творчості на зміни у власному емоційному стані, наводить приклади; інтерпретує художні образи, аргументує ставлення; визначає свої уподобання в мистецькій діяльності, критично оцінює свої успіхи в мистецтві, визначає способи самовдосконалення

Загальні критерії

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівень	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> -сприймає і розпізнає інформацію, отриману від вчителя(інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого/прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; - виконує частину простих завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; - передає інформацію, намагається висловити свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<i>Учень /учениця:</i> - відтворює незначну частину Інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; - виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. “ комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	<i>Учень /учениця:</i> - відтворює частину Інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому /прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує завдання за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. - висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	4	<i>Учень /учениця:</i> - відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; ~ виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; ~ використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<i>Учень /учениця:</i> - застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	

		<i>Учень /учениця:</i> - застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Д о с т а т н і й	7	<i>Учень /учениця:</i> - знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і Вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; - виконує репродуктивні й Частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. - долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставленні запитання.
	8	<i>Учень /учениця:</i> - аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; - виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<i>Учень /учениця:</i> - аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її уявлення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи 'типові та нетипові завдання. - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
В и с о к и й	10	<i>Учень /учениця:</i> ~ виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; - розвиває ідеї/думи учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	<i>Учень / учениця:</i> — узагальнює Інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; — застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; — узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	<i>Учень /учениця:</i>

	— оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; — застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; — виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.
--	--

РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти

ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ

У цих рекомендаціях окреслено підходи до **оцінювання результатів навчання** учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (далі — Державний стандарт).

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, *які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.*

Основні функції оцінювання:

- *формувальна* (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- *констатувальна* (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- *діагностувальна* (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- *коригувальна* (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- *орієнтувальна* (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- *мотиваційно-стимульовальна* (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
- *розвивальна* (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- *прогностична* (ставить цілі навчання на майбутнє);
- *виховна* (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти І науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою **критеріїв оцінювання за освітніми галузями**

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власного шкалою оцінювання результатів навчання учнів. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до 12-бальної шкали оцінювання.